

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	vii
DANKWOORD	ix
LIJST VAN AFKORTINGEN	xiii
ALGEMENE INLEIDING	1
Omschrijving en opzet van het onderzoek	3
Methode	9
Plan	11
DEEL I. HET MECHANISME VAN DE OVERDRACHT VAN SCHULDVORDERING	13
HOOFDSTUK I. OMSCHRIJVING VAN DE OVERDRACHT VAN SCHULDVORDERING	15
Afdeling 1. Rechtstheoretische analyse van de overdracht van schuldvordering	15
§ 1. <i>Afwezigheid van wettelijke definitie</i>	15
§ 2. <i>Analyse van de “schuldvordering”</i>	17
I. Omschrijving van de schuldvordering	17
II. De schuldvordering als subjectief recht ten aanzien van de andere patrimoniale subjectieve rechten – verfijning van de definitie van de schuldvordering	20
A. Algemeen – omschrijving van het subjectieve recht	20
B. Vorderingsrechten <i>versus</i> andere patrimoniale subjectieve rechten	25
1. Vorderingsrechten <i>versus</i> zakelijke rechten	25
2. Vorderingsrechten <i>versus</i> intellectuele rechten	32
C. Besluit: verfijnde definitie van de schuldvordering	33
§ 3. <i>Analyse van de “overdracht”</i>	34
I. Omschrijving van de rechtshandeling van het overdragen	34
II. De rechtshandeling van het overdragen van een schuldvordering	34
§ 4. <i>Besluit: definitie van de overdracht van schuldvordering</i>	39
Afdeling 2. Afbakening ten opzichte van andere “aanverwante” driepartijenverhoudingen	40
§ 1. <i>Algemeen</i>	40
§ 2. <i>Onderscheid tussen de schuldvernieuwing en de overdracht van schuld- vordering</i>	41
I. Omschrijving van de schuldvernieuwing en onderscheid met de overdracht van schuldvordering	41
II. Praktisch belang van het onderscheid	45

§ 3.	<i>Onderscheid tussen de delegatie en de overdracht van schuldvordering</i>	46
I.	Omschrijving van de delegatie en onderscheid met de overdracht van schuldvordering	46
II.	Praktisch belang van het onderscheid	49
§ 4.	<i>Aanwijzing van betaling – Indicatio solvens of indicatio accipiens</i>	56
§ 5.	<i>Onderscheid tussen de overdracht van schuldvordering en de rechtstreekse vordering</i>	57
§ 6.	<i>Onderscheid tussen de overdracht van schuldvordering en het beding ten behoeve van een derde</i>	61
I.	Omschrijving van het beding ten behoeve van een derde en onderscheid met de overdracht van schuldvordering	61
II.	Praktisch belang van het onderscheid	64
§ 7.	<i>Onderscheid tussen de overdracht van schuldvordering en de met de schuldeiser overeengekomen betaling met indeplaatsstelling</i>	66
I.	Omschrijving van de betaling met conventionele indeplaatsstelling en onderscheid met de overdracht van schuldvordering	66
II.	Praktisch belang van het onderscheid: totstandkoming en rechtsgevolgen van de betaling met conventionele indeplaatsstelling	70
§ 8.	<i>De schuldvordering aangewend in het kader van zekerheidsmechanismen</i>	79
I.	De inpandgeving van schuldvorderingen en het onderscheid met de overdracht van schuldvordering	79
II.	De overdracht van schuldvordering tot zekerheid	84

HOOFDSTUK II. ONTWIKKELING VAN DE RECHTSFIGUUR VAN DE OVERDRACHT VAN SCHULDVORDERING –

KORT HISTORISCH OVERZICHT	93
Afdeling 1. Algemeen	93
Afdeling 2. De overdracht van schuldvordering in het Romeinse recht en in het Gewoonterecht	94
§ 1. <i>De overdracht van schuldvordering in het Romeinse recht</i>	94
§ 2. <i>De overdracht van schuldvordering in het Germaanse Gewoonterecht tot in het Gewoonterecht van de late Middeleeuwen</i>	108
Afdeling 3. Code Civil van 1804	122

HOOFDSTUK III. DE OVEREENKOMST VAN OVERDRACHT VAN SCHULDVORDERING TUSSEN PARTIJEN . . . . .

Afdeling 1. Inleiding	131
Afdeling 2. Overeenkomst van overdracht van schuldvordering als koop-verkoopovereenkomst	133
§ 1. <i>Geldige totstandkoming van de overeenkomst</i>	133
I. Vorm- en grondvoorwaarden	133
II. Schuldvorderingen die het voorwerp kunnen uitmaken van een overdracht	136
A. Algemeen	136
B. Toekomstige schuldvorderingen	141

C.	Schuldvorderingen die voortvloeien uit een wederkerige overeenkomst	148
III.	Tussenkost van de schuldenaar	150
§ 2.	<i>Rechtsgevolgen tussen partijen van de overeenkomst van overdracht van schuldvordering</i>	151
I.	Overgang van schuldvordering	152
A.	Principe	152
B.	Overgang van de accessoria	154
1.	Algemeen	154
2.	Overgang van rechtsvorderingen verbonden aan de schuldvordering	156
3.	Automatische overgang van het beding van eigendoms- voorbehoud als accessorium	163
II.	Verbintenissen van partijen	166
A.	Algemeen	166
B.	Levering van de schuldvordering	167
C.	Vrijwaringsverplichting van de overdrager	168
a.	Wettelijke vrijwaringsplicht van de overdrager	168
b.	Conventionele vrijwaringsplicht	173
§ 3.	<i>Het bewijs van de overeenkomst van overdracht van schuldvordering</i>	174
	Afdeling 3. De overeenkomst van overdracht van schuldvordering die haar grondslag vindt in een andere overeenkomst dan de koop-verkoop	178
§ 1.	<i>Algemeen</i>	178
§ 2.	<i>Andere translatieve rechtshandelingen onder bezwarende titel die een overdracht van schuldvordering tot gevolg hebben</i>	179
I.	Ruil	179
II.	Inbetalinggeving	179
III.	Inbreng van een schuldvordering in een vennootschap	182
§ 3.	<i>Overdracht van schuldvordering onder kosteloze titel: schenking van een schuldvordering</i>	183
	HOOFDSTUK IV. BESLUIT MET BETREKKING TOT DEEL I	185
	DEEL II. DE GEMEENRECHTELIJKE REGELS INZAKE DE TEGENWERPBAARHEID VAN DE OVERDRACHT VAN SCHULD- VORDERING	187
	HOOFDSTUK I. INLEIDEND HOOFDSTUK	189
	Afdeling 1. Opzet van deel II	189
	Afdeling 2. Plan van deel II	190
	HOOFDSTUK II. AFBAKENING VAN HET BEGRIP “DERDE”	191
	Afdeling 1. Inleiding	191
	Afdeling 2. Het begrip “derde” in artikel 1165 van het Burgerlijk Wetboek	192
Intersentia		xvii

§ 1. <i>Methode</i>	192
§ 2. <i>De hoedanigheid van partij bij een overeenkomst</i>	193
I. Partijen in de enge zin van het woord: de contractanten	193
A. Partijen op grond van de uitgedrukte wil	193
B. Partijen op grond van de vertrouwensleer	197
1. Algemeen	197
2. Afwezigheid van een algemene juridische grondslag voor de vertrouwensleer	199
3. De vertrouwensleer een autonome rechtsbron?	204
4. Besluit	207
II. Vrijwillig tot de overeenkomst toetredende partijen	208
III. Rechtverkrijgenden of rechtsopvolgers	209
A. Algemeen	209
B. Artikel 1122 van het Burgerlijk Wetboek	211
1. Toepassingsgebied <i>ratione personae</i>	211
2. Toepassingsgebied <i>ratione materiae</i>	215
a. Algemene rechtverkrijgenden en de rechtverkrij- genden onder algemene titel	215
b. Rechtverkrijgende onder bijzondere titel	217
3. Aard van de rechtverkrijgende: partij of derde?	220
a. Algemene rechtverkrijgenden en de rechtverkrij- genden onder algemene titel	220
b. Rechtverkrijgenden onder bijzondere titel	220
C. Uitzonderingen	229
D. Besluit met betrekking tot de rechtverkrijgenden	230
IV. Chirografaire schuldeisers	230
§ 3. <i>Algemeen besluit: wie zijn “derden” bij een overeenkomst in de zin van artikel 1165 van het Burgerlijk Wetboek?</i>	232
Afdeling 3. Derden in het kader van overdrachten van schuldvordering	233
§ 1. <i>Algemeen</i>	233
§ 2. <i>Derden ten aanzien van de overeenkomst van overdracht van schuld- vordering</i>	233
§ 3. <i>Derden ten aanzien van de rechtsverhouding waaruit de schuldvordering voortspruit</i>	237
HOOFDSTUK III. DE TEGENWERPBAARHEID AAN DERDEN VAN DE OVERDRACHT VAN SCHULDVORDERING – ONDERZOEK VAN DE TOEPASSELIJKE BEPALINGEN	239
Afdeling 1. Inleiding	239
Afdeling 2. De basisregel inzake de tegenwerpbaarheid aan derden van rechtshandelingen: artikel 1165 van het Burgerlijk Wetboek	239
§ 1. <i>Algemeen</i>	239
§ 2. <i>Draagwijdte van artikel 1165 van het Burgerlijk Wetboek</i>	240
I. Overzicht van de evolutie inzake de interpretatie van artikel 1165 Burgerlijk Wetboek	240

A.	Vorbereidende werkzaamheden bij de <i>Code Civil</i> en de rechtsleer van de 19e eeuw: artikel 1165 Burgerlijk Wetboek als “ <i>vérité d’évidence</i> ”	240
B.	De eeuwvnde en de 20e eeuw: de overeenkomst als “ <i>fait social</i> ”	241
C.	De leer van de interne en externe gevolgen van de overeenkomst	247
II.	Voorwaarde voor de tegenwerpbaarheid aan derden van de externe gevolgen van de overeenkomst	251
§ 3.	<i>Uitzonderingen op de regel van de automatische tegenwerpbaarheid aan derden van overeenkomsten</i>	255
I.	Overeenkomsten die, krachtens een rechtsregel waarvan de voorwaarden zijn vervuld, niet tegenwerpbaar zijn aan derden	256
A.	<i>Actio pauliana</i>	257
B.	In geval van faillissement niet aan de boedel tegenwerpbare handelingen en verrichtingen van de gefailleerde	259
C.	Veinzing of simulatie	262
II.	Overeenkomsten die, wegens de niet-vervulling van wettelijke pleegvormen niet tegenwerpbaar zijn aan derden	263
III.	Uitzonderingen op het beginsel van de tegenwerpbaarheid aan derden van de externe gevolgen van overeenkomsten die hun oorsprong vinden in de rechtspraak	265
§ 4.	<i>Gevolgen van de niet-tegenwerpbaarheid van een rechtshandeling – verschil met de nietigheid van een rechtshandeling</i>	269
	Afdeling 3. Bijzondere bepaling inzake de tegenwerpbaarheid van de overeenkomst van overdracht van schuldvordering: artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek	273
§ 1.	<i>Inleiding</i>	273
§ 2.	<i>Juridische draagwijdte van artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek</i>	276
I.	Probleemstelling	276
II.	Letterlijke interpretatie van de uitdrukking “het bezit verkrijgen ten aanzien van derden van een schuldvordering” in artikel 1690 (oud) van het Burgerlijk Wetboek	278
III.	Analyse van de <i>ratio legis</i> bij artikel 1690 (oud) van Burgerlijk Wetboek	281
§ 3.	<i>Toepassingsgebied van artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek</i>	284
I.	Algemeen	284
II.	Toepassingsgebied naargelang de aard van de overgedragen schuldvordering	285
III.	Toepassingsgebied naargelang de aard van de overeenkomst van overdracht	285
A.	Overdrachten onder bijzondere titel (“ <i>ut singuli</i> ”) versus overdrachten onder algemene titel	285
B.	Toepassing op andere translatieve rechtshandelingen dan de koop-verkoopovereenkomst	287
1.	Strijdigheid met het beginsel van de wilsautonomie	290

2.	Artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek is van restrictieve interpretatie	294
§ 4.	<i>Analyse van de tegenwerpbaarheidsregeling voor de overdracht van schuldvordering</i>	296
I.	Algemeen	296
II.	Voorgeschiedenis van de huidige tegenwerpbaarheidsregeling	298
A.	Kritiek op artikel 1690 (oud) van het Burgerlijk Wetboek	298
1.	Belemmering voor de overdracht van schuldvordering	298
2.	Ondoeltreffendheid van de tegenwerpbaarheidsvoorschriften	306
3.	Geen noodzaak aan een bijzondere bijscherming van derden	318
B.	Remedies	319
1.	Door de praktijk ontwikkelde technieken om te ontkomen aan de toepassing van artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek	319
a.	Algemeen	319
b.	De leer van de gelijkwaardige handelingen	321
2.	Interventie van de wetgever	336
C.	Initiatieven tot wijziging van artikel 1690 (oud) van het Burgerlijk Wetboek	338
1.	Wetsvoorstel LAGASSE en cons.	341
2.	Het wetsontwerp van 15 februari 1991	344
a.	Het oorspronkelijke wetsontwerp	344
b.	Voorgestelde amendementen	347
c.	Lot van het wetsontwerp	352
3.	Het amendement van 18 april 1994 bij het wetsontwerp van 25 maart 1994	353
III.	Onderzoek van de tegenwerpbaarheidsregels van het huidige artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek	361
A.	Algemeen	361
B.	Tegenwerpbaarheid van de overdracht van schuldvordering aan de schuldenaar	362
1.	Algemeen	362
2.	Kennisgeving	363
a.	Begrip, aard en vorm van “het ter kennis brengen”	363
b.	Inhoud van de kennisgeving	373
c.	Persoon aan wie de overdracht ter kennis moet worden gebracht	375
d.	Persoon die de overdracht ter kennis van de schuldenaar moet brengen	381
e.	Termijn waarbinnen de overdracht ter kennis moet worden gebracht	383
f.	Bewijs van “het ter kennis brengen”	385
3.	Erkenning	398
a.	Begrip, aard en vorm van de erkenning	398

b.	Persoon van wie de erkenning moet uitgaan	401
c.	Tijdstip van de erkenning	401
d.	Bewijs van de erkenning	402
4.	Loutere kennis in hoofde van de schuldenaar	402
a.	Algemeen	402
b.	Uitgangspunt: goede trouw van de schuldenaar	403
c.	Goede trouw: geen wettelijke definitie	404
d.	Goede trouw: in de rechtsleer terug te vinden interpretaties	407
e.	Goede trouw: kritische beschouwingen bij de voorgestelde interpretaties	410
f.	Goede trouw: voorgestelde interpretatie	419
g.	Besluit met betrekking tot de kennis van de schuldenaar van de overdracht	426
C.	Tegenwerpbaarheid ten aanzien van de andere derden dan de schuldenaar	426
1.	Principe: datum van het sluiten van de overeenkomst tussen partijen	426
2.	Eerste uitzonderingsregel: achtereenvolgende over- drachten	433
a.	Draagwijdte en rechtvaardiging van de uitzonde- ringsregel	433
b.	Toepassingsgebied <i>ratione materiae</i> : het begrip “overdracht” nader beschouwd	439
c.	Toepassingsgebied <i>ratione materiae</i> : toetsing van mogelijke conflicterende rechtsfiguren aan de voor- gestelde interpretatie van het begrip “overdracht”	451
d.	Toepassingsgebied <i>ratione personae</i>	461
e.	Criterion voor de regeling van het conflict: als eerste te goeder trouw de overdracht “ter kennis te hebben gebracht” of de erkenning hebben bekomen	463
3.	Tweede uitzondering: betaling door de schuldenaar aan de schuldeiser van de overdrager	477
a.	Rechtvaardiging en draagwijdte van artikel 1690, vierde lid Burgerlijk Wetboek	477
b.	Eerste voorwaarde: betaling vanwege de schuldenaar	479
c.	Tweede voorwaarde: betaling aan een schuldeiser van de overdrager	480
d.	Derde voorwaarde: goede trouw van de schuldeiser	487
e.	Vierde voorwaarde: bevrijdende betaling – goede trouw vanwege de schuldenaar	488
f.	Tijdstip van de betaling	489
	Afdeling 4. Bijzondere bepaling inzake de tegenwerpbaarheid van de overeenkomst van overdracht van een hypothecaire of bevoorrechte schuldvordering: artikel 5 van de Hypotheekwet	492
	§ 1. Algemeen	492
	§ 2. Draagwijdte van de voorschriften van artikel 5 van de Hypotheekwet	493

I.	Bestaansreden van artikel 5 van de Hypotheekwet	493
II.	Aan artikel 5 van de Hypotheekwet onderworpen overdrachten van schuldvordering	496
III.	Derden in de zin van artikel 5 van de Hypotheekwet	499
IV.	De door artikel 5 van de Hypotheekwet voorgeschreven tegenwerpbaarheidsvoorschriften	499
V.	Gevolgen van de kantmelding	502
A.	Principe	502
B.	Verhouding tussen artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 5 van de Hypotheekwet	504
1.	Onder gelding van het vroegere artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek	504
2.	Onder gelding van het huidige artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek	508
C.	Loutere kennis in hoofde van de derde	511

HOOFDSTUK IV. GEVOLGEN VAN DE TEGENWERPBAARHEID AAN DERDEN VAN DE OVERDRACHT		513
Afdeling 1. Algemeen		513
Afdeling 2. Gevolgen van de tegenwerpbaarheid van de overdracht van schuldvordering voor de schuldenaar		515
§ 1.	<i>Principe .....</i>	515
§ 2.	<i>Juridische situatie van de schuldenaar vóór de tegenwerpbaarheid van de overdracht .....</i>	515
§ 3.	<i>Juridische situatie van de schuldenaar na de tegenwerpbaarheid van de overdracht .....</i>	518
I.	Algemeen	518
II.	Tegenwerpbaarheid aan de overnemer van de excepties en verweermiddelen verbonden aan de overgedragen schuldvordering ...	521
A.	Geldende principes vóór de wetwijziging in 1994	521
B.	Geldende principes sinds de wetwijziging in 1994	522
C.	Soorten excepties en verweermiddelen	526
D.	Bijzonder geval: de wettelijke schuldvergelijking	531
1.	Algemeen	531
2.	Wettelijke schuldvergelijking en overdracht van schuldvordering vóór de Wet van 6 juli 1994	532
3.	Wettelijke schuldvergelijking en overdracht van schuldvordering na de Wet van 6 juli 1994	534
4.	Wettelijke schuldvergelijking en samenhangende schuldvorderingen	537
E.	Afstand van exceptie of verweer	543
III.	Mogelijkheid voor de schuldenaar om zich te beroepen op de excepties en verweermiddelen voortvloeiende uit de overeenkomst van overdracht van schuldvordering	550
Afdeling 3. Gevolgen van de tegenwerpbaarheid van de overdracht van schuldvordering voor andere derden dan de schuldenaar		551
§ 1.	<i>Algemeen .....</i>	551

§ 2. <i>Regeling van conflicten</i>	553
I. Conflicten met concurrerende rechtshandelingen met betrekking tot de schuldvordering	553
II. Conflicten in gevallen van samenloop	554
A. Beslag onder derden	554
B. Faillissement	561
HOOFDSTUK V. BEOORDELING VAN DE IN HET BURGERLIJK WETBOEK OPGENOMEN REGELING INZAKE DE TEGENWERPBAARHEID VAN DE OVERDRACHT VAN SCHULDVORDERING ALS GEMEEN RECHT	565
Afdeling 1. Algemeen	565
Afdeling 2. Voor- en nadelen van de gemeenrechtelijke tegenwerpbaarheidsregeling	566
Afdeling 3. Beoordeling van de gemeenrechtelijke tegenwerpbaarheidsregeling in rechtsvergelijkend perspectief	569
§ 1. <i>Algemeen</i>	569
§ 2. <i>Nader onderzoek van de in het buitenland gehanteerde tegenwerpbaarheidsregelingen</i>	570
I. Systeem waarbij de mededeling aan de schuldenaar een constitutieve vereiste is voor de overdracht	570
A. Het Nederlandse voorbeeld	570
B. Het Benelux-ontwerp voor een uniforme regeling voor de overdracht van schuldvorderingen	578
C. Engeland, een dualistisch systeem	579
II. Systeem waarbij de totstandkoming van de overdracht aan een formaliteit is onderworpen, maar waar geen mededeling aan de schuldenaar vereist is voor de tegenwerpbaarheid ervan aan derden, waaronder de schuldenaar: de Franse <i>Loi Dailly</i>	584
III. Systeem waarbij geen formaliteit vereist is voor de totstandkoming van de overdracht, maar wel voor de tegenwerpbaarheid van de overdracht aan derden, waaronder de schuldenaar: het Luxemburgse voorbeeld	596
IV. Systeem waarbij geen enkele formaliteit vereist is, noch voor de totstandkoming, noch voor de tegenwerpbaarheid aan derden van de overeenkomst van overdracht: Duitsland	597
V. Systeem voorgesteld door het VN-Verdrag betreffende de overdracht van schuldvordering	608
A. Algemeen	608
B. Tegenwerpbaarheid van de overdracht aan de schuldenaar en aan derden	611
§ 3. <i>Beoordeling van de Belgische regeling in rechtsvergelijkend perspectief</i>	615
Afdeling 4. Noodzaak aan een bijzondere regeling voor de tegenwerpbaarheid voor de overdracht van schuldvorderingen	617
§ 1. <i>Noodzaak aan een bijzondere tegenwerpbaarheidsregeling ter bescherming van de schuldenaar</i>	617

§ 2. <i>Noodzaak van een bijzondere tegenwerpbaarheidsregeling ten aanzien van welbepaalde derden, anderen dan de schuldenaar</i>	621
HOOFDSTUK VI. BESLUIT MET BETREKKING TOT DEEL II	627
DEEL III. BIJZONDERE, VAN HET GEMENE RECHT AFWIJKENDE, BEPALINGEN INZAKE DE TEGENWERPBAARHEID VAN DE OVERDRACHT VAN SCHULDVORDERING	629
HOOFDSTUK I. INLEIDEND HOOFDSTUK	631
Afdeling 1. Algemeen	631
Afdeling 2. Algemeen plan van deel III	634
HOOFDSTUK II. OVERDRACHT VAN SCHULDVORDERING ALS HERFINANCIERINGSTECHNIEK	637
Afdeling 1. Inleiding	637
Afdeling 2. Bijzondere regelingen uitgevaardigd voor de overdracht van welbepaalde schuldvorderingen	638
§ 1. <i>Algemeen</i>	638
§ 2. <i>Bijzondere regelingen die een van het gemene recht afwijkende tegenwerpbaarheidsregel voorschrijven</i>	640
I. Overdracht van schuldvorderingen vastgesteld in een factuur – endossement van de factuur	640
A. Algemeen	640
B. Onderzoek van het door de Wet van 25 oktober 1919 ingestelde mechanisme van overdracht van schuldvorderingen	641
1. Werking van het overdrachtsmechanisme	641
a. Algemeen	641
b. Vereiste van een factuur	643
c. Het endossement van de factuur	646
d. Kennisgeving aan de schuldenaar	650
2. Draagwijdte van het overdrachtsmechanisme	653
3. Rechtsgevolgen van het endossement van de factuur en de kennisgeving	658
a. Overgang van de schuldvordering tussen partijen	658
b. Tegenwerpbaarheid aan derden van de overdracht van de in de factuur opgenomen schuldvordering	659
c. Mogelijkheid voor de schuldenaar om zich te beroepen op de excepties en verweermiddelen	667
4. Beoordeling van de bepalingen inzake endossement van de factuur in het licht van het nieuwe artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek	672
C. Factoring	675
D. Besluit m.b.t. de regeling voor het endossement van de factuur	682

II.	Overdracht van schuldvorderingen voortvloeiende uit een consumentenkredietovereenkomst	682
A.	Inleiding	682
B.	Toepassingsgebied van de Wet op het consumentenkrediet . . .	685
C.	Analyse van de bijzondere bepalingen inzake de overdracht door een kredietgever van de schuldvorderingen voortvloeiende uit een consumentenkredietovereenkomst	688
1.	Algemeen	688
2.	Bijzondere regels op het vlak van de geldigheidsvoorwaarden van de overdracht: artt. 14, § 2, 12° en 25 van de Wet op het consumentenkrediet	689
3.	Tegenwerpbaarheid van de overdracht	694
a.	Algemeen	694
b.	Principe: kennisgeving per aangetekende brief	695
c.	Uitzondering: onmiddellijke overdracht bedongen in de overeenkomst	700
4.	Behoud van de verweermiddelen door de consument ten aanzien van de overnemer	701
D.	Besluit m.b.t. de van het gemene recht afwijkende tegenwerpbaarheidsformaliteiten	705
III.	Overdracht van schuldvorderingen voortvloeiende uit een verzekeringsovereenkomst	706
A.	Algemeen	706
B.	Bijzondere bepalingen opgenomen in de Wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst	707
1.	Bijzondere bepalingen die gelden voor de overdracht door de verzekeringsnemer van de schuldvordering voortvloeiende uit een krediet- of borgtochtverzekering . . .	707
a.	Omschrijving en toepasselijke bepalingen	707
b.	Overdracht van de uit de kredietverzekeringsovereenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen	709
c.	Beoordeling in het licht van artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek	713
2.	Bijzondere bepalingen die gelden voor de overdracht door de verzekeringsnemer van de schuldvordering voortvloeiende uit de levensverzekering	715
a.	Omschrijving en toepasselijke bepalingen	715
b.	Overdracht van rechten uit de overeenkomst	716
c.	Beoordeling in het licht van artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek	717
C.	Bijzondere bepalingen opgenomen in de Wet op de Nationale Delcrederedienst	717
1.	Algemeen	717
2.	Artikel 4bis van de Wet op de Nationale Delcrederedienst . .	719
3.	Beoordeling in het licht van artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek	720

D.	Besluit met betrekking tot de bijzondere bepalingen op het vlak van de tegenwerpbaarheid van schuldvorderingen in het verzekeringsrecht	722
IV.	Overdracht van schuldvorderingen op de Overheid uit hoofde van aanneming van werken, leveringen en diensten	722
A.	Algemeen	722
B.	Bijzondere tegenwerpbaarheidsregels voor de overdracht	726
C.	Beoordeling in het licht van artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek	729
D.	Besluit m.b.t. de tegenwerpbaarheid van de overdracht van schuldvorderingen op de Overheid uit hoofde van aanneming van werken, leveringen en diensten	730
§ 3.	<i>Bijzondere regelingen die een vereenvoudigde tegenwerpbaarheid van de overdracht en een objectivering van de overgedragen schuldvordering inhouden – overdracht van schuldvorderingen opgenomen in een verhandelbaar waardepapier . . . . .</i>	731
I.	Algemeen	731
II.	Omschrijving en algemene kenmerken van waardepapieren	732
III.	Soorten waardepapieren	735
IV.	Bijzondere regels m.b.t. de overdracht van waardepapieren	738
A.	Algemeen	738
B.	Bijzondere regels op het vlak van de overdracht van de schuldvordering opgenomen in waardepapieren	739
1.	Algemeen	739
2.	Waardepapieren aan toonder	739
a.	Algemeen	739
b.	Een toepassing: het aandeel aan toonder in een naamloze vennootschap	741
3.	Waardepapieren aan order	745
a.	Algemeen	745
b.	Een toepassing: de wisselbrief	749
c.	Praktisch nut van het endossement van waardepapieren – het disconto van handelspapieren	756
4.	Waardepapieren op naam	760
a.	Algemeen	760
b.	Een toepassing: het aandeel op naam in een naamloze vennootschap	761
5.	Gedematerialiseerde waardepapieren	776
a.	Algemeen	776
b.	Een toepassing: gedematerialiseerde effecten in een naamloze vennootschap	777
C.	Bijzondere regels op het vlak de tegenwerpbaarheid van de excepties en verweermiddelen in geval van overdracht van een schuldvordering opgenomen in een waardepapier	779
IV.	Besluit: beoordeling van de techniek van de incorporatie van schuldvorderingen in waardepapieren in het licht van artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek	790

Afdeling 3. Bijzondere tegenwerpbaarheidsregeling specifiek uitgevaardigd voor de overdracht van schuldvordering in het kader van een welbepaalde herfinancieringstechniek: de effectisering van schuldvorderingen	795
§ 1. Algemeen	795
§ 2. Effectisering als financieelrechtelijk mechanisme voor het mobiliseren van schuldvorderingen	796
I. Begripsomschrijving	796
II. Voordelen verbonden aan effectiseringsverrichting	803
III. Overzicht van het in België toepasselijke reglementaire kader voor de effectisering van schuldvorderingen	808
IV. Overzicht van de bij een effectisering van schuldvorderingen betrokken partijen en van het verloop van een effectiseringsverrichting	811
A. Algemeen	811
B. De <i>Special Purpose Vehicle</i>	812
1. Algemeen	812
2. Rechtsvorm van een instelling voor belegging in schuldvorderingen	813
3. Doel en samenstelling van het vermogen van een instelling voor belegging in schuldvorderingen	817
4. Financieringsmiddelen van een instelling voor belegging in schuldvorderingen	819
C. Andere bij een effectiseringsverrichting betrokken personen of instellingen	823
1. De bewaarder	823
2. De toezichtsvennootschap	824
3. De inningsagent	825
4. De vertegenwoordiger van de effectenhouders	826
5. Het ratingsagentschap	827
6. Tussenbeide komende partijen ter dekking van de risico's	828
7. De commissaris	830
8. De Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantie- wezen	830
D. Praktisch verloop van een effectiseringsverrichting	832
§ 3. <i>Bijzondere regels met betrekking tot de overdracht van schuldvorderingen in het kader van een effectiseringsverrichting</i>	834
I. Algemeen	834
II. De specifieke regels met betrekking tot de overdracht van schuldvordering tot stand gebracht in het kader van een effectiseringsverrichting	837
A. Algemeen	837
B. Bijzondere bepalingen met betrekking tot de overdracht van hypothecaire schuldvorderingen – Wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet	839
C. Uitsluiting van de toepassing van artikel 1328 van het Burgerlijk Wetboek	848

D.	Bijzondere bepalingen m.b.t. de overdracht van schuld- vorderingen uit een consumentenkredietovereenkomst: uitsluiting van de toepassing van artikel 26 van de Wet Wet op het consumentenkrediet	849
E.	Uitsluiting van de toepassing van artikel 8 van Hoofdstuk II, Titel I van Boek II van het Wetboek van koophandel	853
F.	Uitsluiting van de toepassing van de artikelen 18 en 20 van de Wet van 15 april 1884 betreffende de landbouwleningen . . .	854
G.	Bijzondere bepaling in verband met de overdracht van schuldvorderingen voortvloeiende uit een verzekerings- overeenkomst	855
III.	Besluit: boordeling van de regeling inzake overdracht van schuld- vorderingen die plaatsvindt in het kader van een effectiserings- verrichting in het licht van artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek .	857

**HOOFDSTUK III. OVERDRACHT VAN SCHULDVORDERINGEN IN
HET KADER VAN DE HERSTRUCTURERING VAN ONDERNEMINGEN** 861

Afdeling 1. Inleiding 861

**Afdeling 2. Tegenwerpbaarheid van overdrachten van schuldvorde-
ringen bij niet-gereguleerde herstructureringsverrichtingen** 863

§ 1. *Tegenwerpbaarheid van overdrachten van schuldvorderingen in het
kader van niet-gereguleerde herstructureringsverrichtingen onder
gelding van het vroegere artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek* 863

I. Algemeen 863

II. Overzicht van de verschillende theorieën ontwikkeld met betrek-
king tot de uitsluiting van het vroegere artikel 1690 van het
Burgerlijk Wetboek in het kader van herstructureringsverrich-
tingen 864

A. Uitsluiting van artikel 1690 (oud) van het Burgerlijk Wetboek
op grond van de kwalificatie als een algemene rechtsopvolging
of rechtsopvolging onder algemene titel 864

B. Uitsluiting van artikel 1690 (oud) van het Burgerlijk Wetboek
op grond van de leer van de gelijkwaardige handelingen 871

C. Uitsluiting van artikel 1690 (oud) van het Burgerlijk Wet-
boek op grond van de kwalificatie van de rechtsovergang
als een algemene indeplaatsstelling 872

D. Uitsluiting van artikel 1690 (oud) van het Burgerlijk Wet-
boek op grond van de kwalificatie van de rechtsovergang
als een overdracht van een universaliteit 872

§ 2. *Tegenwerpbaarheid van overdrachten van schuldvorderingen in het
kader van niet-gereguleerde herstructureringsverrichtingen onder
gelding van het huidige artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek* 874

**Afdeling 3. Tegenwerpbaarheid van overdrachten van schuldvorderingen
bij gereguleerde herstructureringsverrichtingen** 877

§ 1. *Bijzondere vennootschapsrechtelijke bepalingen* 877

I. Algemeen 877

II.	Vennootschapsrechtelijke bepalingen inzake fusie en splitsing	879
A.	Toepassingsgebied van de vennootschapsrechtelijke bepalingen inzake fusies en splitsingen	879
1.	Toepassingsgebied <i>ratione personae</i>	879
2.	Toepassingsgebied <i>ratione materiae</i>	880
B.	Overdracht van schuldvorderingen in het kader van een fusie of een splitsing	887
III.	Vennootschapsrechtelijke bepalingen inzake inbreng van een algemeenheid of bedrijfstak	893
A.	Algemeen	893
B.	Toepassingsgebied van de bepalingen inzake inbreng van een algemeenheid of een bedrijfstak	893
1.	Toepassingsgebied <i>ratione personae</i>	893
2.	Toepassingsgebied <i>ratione materiae</i>	894
a.	Kenmerken van een inbreng van een algemeenheid . . .	894
b.	Kenmerken van een inbreng van een bedrijfstak	896
C.	Bijzondere regeling m.b.t. de overdracht van schuldvordering als gevolg van een inbreng van een algemeenheid of een bedrijfstak	902
1.	Algemeen	902
2.	Inbreng van een algemeenheid of een bedrijfstak door een vennootschap in een andere vennootschap	903
3.	Inbreng van een bedrijfstak door een natuurlijke persoon in een vennootschap	908
IV.	Vennootschapsrechtelijke bepalingen inzake overdracht van een algemeenheid of bedrijfstak	909
§ 2.	<i>Bijzondere tegenwerpbare voorschriften opgenomen in specifieke wetgeving</i>	913
I.	Bijzondere bepalingen opgenomen in de Wet van 9 juli 1975 betreffende de controle op verzekeringsondernemingen	914
A.	Algemeen	914
B.	Publicatie in het <i>Belgisch Staatsblad</i> van de goedkeuring van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen of de bevoegde autoriteit van een andere Lidstaat – draagwijdte . .	915
II.	Bijzondere bepalingen opgenomen in de Wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen	916
A.	Algemeen	916
B.	Publicatie in het <i>Belgisch Staatsblad</i> van de goedkeuring van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen – draagwijdte	917
III.	Bijzondere bepalingen opgenomen in de Wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsonderne- mingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs – publicatie van de goedkeuring door de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen – draagwijdte	923
IV.	Bijzondere bepalingen opgenomen in de Wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet	924

A.	Algemeen	924
B.	Publicatie in het <i>Belgisch Staatsblad</i> van de herstructurerings- verrichting door toedoen van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen – draagwijdte	924
V.	Verhouding tussen de bijzondere regelingen en de vennoot- schapsrechtelijke bepalingen	928
§ 3.	<i>Besluit: beoordeling van de bijzondere tegenwerpbaarheidsvereisten voorge- schreven voor gereguleerde herstructureringsverrichtingen in het licht van het huidige artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek</i>	932
DEEL IV. ALGEMEEN BESLUIT MET BETREKKING TOT HET VERRICHTE ONDERZOEK		935
Opzet van het onderzoek		937
Bevindingen met betrekking tot de gemeenrechtelijke regeling inzake de tegenwerpbaarheid aan derden van de overdracht van schuld- vorderingen (deel II van het proefschrift)		944
Bevindingen met betrekking tot de in het handelsrecht van het gemene recht afwijkende bestaande regelingen (deel III van het proefschrift)		954
Algemeen besluit		965
ALGEMENE BIBLIOGRAFIE		969
I.	Boeken, monografieën, losbladige werken	969
II.	Encyclopedieën	979
III.	Artikels in tijdschriften, verzamelwerken, reeksen of losbladige werken	979
IV.	Artikels gevonden op internetsites	997
V.	Overzichten van rechtspraak	998
VI.	Jaarverslagen Commissie voor het Bank- en Financiewezen	1000
VII.	Persartikelen	1000
TREFWOORDENREGISTER		1001